

כניסתו לתוקף של התקנון התקני בקרנות הפנסיה!

ב- 01/06/2018, נכנס לתוקפו התקנון התקני בקרנות הפנסיה החדשות (לאחר 1995).

כל זאת כחלק מטיוטת חוזר שפורסמה ב- 25/10/2015 ובהתאם לחוזר פנסיה 7-3-2017, שמטרתו שיפור זכויות העמיתים בקרן הפנסיה.

להלן עיקרי השינויים שנקבעו בתקנון האחד של הקרנות:

חישוב זכויות עמיתים

בוצע שינוי באופן חישוב השכר המבוטח:

חישוב השכר המבוטח בתקנון האחד יבוצע בהתאם לאחוזי ההפרשה לרכיב התגמולים לפיהם העביר המעסיק הפקדות לקרן. במקרה של קבלת הפקדות בשיעור נמוך מ- 12.5%, חישוב השכר המבוטח יבוצע לפי שיעור של 12.5%.

חישוב השכר המבוטח לגבי עמית **עצמאי** יבוצע לפי שיעור של 16%, אלא אם העמית הוכיח לחברה כי שיעור ההפקדה נמוך מ-16%, אך לא פחות מ-12.5%.

השכר הקובע יהיה הגבוה מבין אלה:

- ממוצע שכר מבוטח ב- 3 החודשים הרצופים האחרונים שקדמו למועד האירוע המזכה.
- ממוצע שכר מבוטח ב- 12 החודשים הרצופים האחרונים שקדמו למועד האירוע המזכה.
- ממוצע שכר מבוטח ב- 12 החודשים שקדמו ל-12 החודשים האחרונים שקדמו למועד האירוע המזכה.

תקרת שכר קובע:

השכר הקובע לא יעלה על סכום השווה לשלוש פעמים השכר הממוצע במשק, זאת בדומה למצב הקיים כיום, ולפיו תקרת השכר הקובע נקבעת לפי הסכום המתקבל מחלוקת 20.5% מפעמיים השכר הממוצע במשק ב- 10%. נכון לשנת 2018 תקרת השכר עומדת על **29718 ₪**, מעליו לא ינתן כיסוי ביטוחי. הפקדה חודשית מקסימלית – **4832 ₪** = $(9906/20.5\%)/10\%$

כיסויים ביטוחים:

מסלולי ביטוח

בתקנון האחד נקבעו 7 מסלולי ביטוח חדשים לבחירת המבקשים להצטרף לקרן, החל מיום 01/06/2018. **עמיתים קיימים ימשיכו להיות מבוטחים במסלולי הביטוח בהם היו מבוטחים טרם כניסת התקנון לתוקף**, אולם יהיו רשאים לעבור למסלולי הביטוח החדשים (המסלולים הקיימים יסגרו להצטרפות או מעבר עמיתים החל מיום 01/06/2018).

מסלול ברירת המחדל

מסלול ברירת המחדל בתקנון האחד יעניק כיסוי בשיעור של 75% לנכות ו-100% לשארים (למעט גברים המצטרפים מגיל 41 ומעלה).

תום תקופת הביטוח

בכל אחד ממסלולי הביטוח, רשאים העמיתים לבחור את גיל תום תקופת הביטוח מבין הגילאים הבאים 60, 62, 64 או 67, למעט מסלול ביטוח לפורשים עד גיל 60 (פרישה מוקדמת), וזאת בשונה מן המצב בתקנון הנוכחי בו גיל תום תקופת הביטוח מובנה במסגרת מסלולי הביטוח ועמד על 67 לגבר ו-64 לאישה. גיל תום תקופת הביטוח עבור עמיתים שלא בחרו יהיה גיל פרישת חובה (67).

נכות מתפתחת

עמיתים בקרן יוכלו לרכוש כיסוי ביטוחי נוסף לפיו אם יהיו זכאים לקצבת נכות, תוגדל קצבת הנכות בשיעור שנתי של 2%.

נכות כפולה

עמיתים בקרן מבוטחים בכיסוי ביטוחי נוסף שיעניק תשלום קצבת נכות בשיעור כפול במהלך שני חודשי הקצבה הראשונים, אלא אם יבקשו לוותר על כיסוי זה. עמיתים קיימים יהיו אף הם מבוטחים בכיסוי לנכות כפולה כל עוד לא ביקשו לוותר על כיסוי ביטוחי זה. יודגש כי כל עוד לא ביקשו עמיתים כאמור (קיימים או חדשים) לוותר על כיסוי ביטוחי לנכות כפולה, יגבו מהם דמי ביטוח בגין כיסוי זה.

תקופת אכשרה בת 60 חודשים תחול במקרים הבאים

- גידול ריאלי בשכר הקובע בשיעור העולה על (15% במקום 10% היום).
- הגדלת שיעור הכיסוי הביטוחי – ללא שינוי מהמצב הקיים כיום.
- דחיית גיל תום תקופת הביטוח – חדש.
- הגדלת הכיסוי הביטוחי כך שיכלול קצבת נכות מתפתחת – חדש.
- הגדלת הכיסוי הביטוחי כך שיכלול קצבת נכות כפולה – חדש.
- הגדלת הכיסוי הביטוחי כך שיכלול גם כיסוי ביטוחי לשאירים, לגבי עמיתים שוויתרו על כיסוי ביטוחי לשאירים – סעיף זה לא יהול על עמיתים קיימים בקרן המקיפה אשר וויתרו על כיסוי ביטוחי לנכות ושאירים לפני יום 01/06/2018.
- הגדלת הכיסוי הביטוחי כך שיכלול גם כיסוי ביטוחי לבן זוג, לגבי עמיתים שוויתרו על כיסוי ביטוחי לבן זוג – סעיף זה לא יהול על עמיתים קיימים אשר וויתרו על כיסוי ביטוחי לנכות ושאירים לפני 01/06/2018.

כיסוי לביטול תקופת אכשרה

עמיתים אשר יבחרו לוותר על כיסוי ביטוחי לבן/בת זוג או שאירים יהיו מבוטחים בכיסוי ביטוחי לביטול תקופת אכשרה, אלא אם יבקשו לוותר על כיסוי זה באופן אקטיבי. יודגש כי כל עוד לא ביקשו עמיתים כאמור, אשר וויתרו על כיסוי ביטוחי לשאירים, לוותר גם על הכיסוי הביטוחי לביטול תקופת אכשרה, גבו מהם דמי ביטוח בגין כיסוי זה. יובהר כי על העמיתים אשר יבחרו לוותר על הכיסוי הביטוחי לביטול תקופת אכשרה, תחול תקופת אכשרה בת 60 חודשים על הגדלת הכיסוי הביטוחי כך שיכלול כיסוי לשאירים.

ארכת ביטוח

- לעמיתים שהופסקו הפקדות בגינם לקרן יישמר הכיסוי הביטוחי לתקופה של 5 חודשים רצופים (ריסק זמני אוטומטי), ללא קשר לתקופת ההפקדות הרציפה האחרונה שקדמה למועד הפסקת הפקדות.
- עמיתים שנקבעה להם נכות חלקית, תחול תקופת ארכת ביטוח בת 5 חודשים, החל מהמועד שבו אושרה זכאותם לקבלת קצבת נכות, אשר במהלכה יהיו מבוטחים גם על חלק השכר הקובע שאינו זכאי בשלו לקצבת נכות.
- עמיתים שחלה הפחתה בדרגת הנכות שנקבעה להם, תחול תקופת ארכת ביטוח בת 5 חודשים, החל במועד תחילת ההפחתה, אשר במהלכה יהיו מבוטחים גם על חלק השכר הקובע שהופחת.

הסדר ביטוח

עמיתים שחזלו להיות עמיתים פעילים, לרבות עמיתים בתקופת ארכת ביטוח, ובכלל זה נכים חלקית, רשאים לרכוש הסדר ביטוחי (ריסק זמני יזום), לתקופה שלא תעלה על 24 חודשים, לצורך שמירה על היקף הכיסוי הביטוחי לנכות ושאירים שהיה להם בטרם חזלו להיות עמיתים פעילים.

מימוש זכויות עמיתים

היוון קצבת זקנה:

עמיתים יהיו רשאים לבקש להמיר רק חלק מהיתרה הצבורה שבחשבונו לקצבת זקנה, ולהותיר את החלק הנותר כיתרה צבורה בחשבונם בקרן אליה יוכלו להמשיך ולהפקיד הפקדות שוטפות. עמיתים רשאים, במועד הגשת הבקשה לקבלת קצבת זקנה, להוון עד 25% מקצבת הזקנה המגיעה להם מהקרן לתקופה של 5 שנים, ובלבד שסכום קצבת הזקנה יהיה נמוך או שווה לסכום הקצבה המזערי (כ- 4500 ₪) הוסרה המגבלה שהייתה קיימת בתקנון הקודם לפיה עמיתים שקיבלו מהקרן קצבת נכות ב-24 החודשים שקדמו למועד פרישתם, לא זכאים לבצע היוון.

מועד זכאות לקבלת קצבת זקנה

עם כניסתו של התקנון האחדיד לתוקף, תבוטל האפשרות לקבל קצבת זקנה של 3 חודשים רטרואקטיבית, ומועד הזכאות הראשון לקבלת קצבת זקנה יהיה המאוחר מבין אלה:

- ה-1 בחודש שציינו העמיתים בבקשת קבלת קצבת הזקנה, ובלבד שמועד זה חל לאחר אישור הבקשה על ידי החברה המנהלת.
- ה-1 בחודש העוקב למועד אישור הזכאות לקבלת קצבת זקנה.

תקופת תשלומים מובטחים לאלמן/ה

בתקנון האחדיד נוספה הוראה לפיה אלמן/ה של עמית הזכאי לקצבה, יהיה זכאי לתשלומים מובטחים לתקופה של 240 חודש, ובלבד שגיל האלמן/ה בתום תקופת התשלומים המובטחים לא יעלה על 87.

מועד תשלום קצבת נכות

קצבת נכות תשולם החל ביום ה-61 שלאחר מועד האירוע המזכה בקצבת נכות. לעמיתים שרכשו כיסוי ביטוחי לנכות כפולה, תשולם קצבת נכות בשיעור כפול במהלך שני חודשי הקצבה הראשונים. יצוין כי נקבע בתקנון כי עמיתי הקרן יהיו מבוטחים בכיסוי ביטוחי לנכות כפולה, כברירת מחדל, ויגבו מהם דמי ביטוח בגין כיסוי זה, אלא אם יבקשו שלא לרכוש כיסוי ביטוחי לנכות כפולה.

התיישנות

תקופת התיישנות להגשת תביעה לקבלת קצבת נכות קוצרה והיא תעמוד על 3 שנים ממועד קרות האירוע המזכה (במקום 7 שנים). לא חל שינוי בתקופת התיישנות להגשת תביעות לקבלת קצבת שאירים והיא נותרה 7 שנים ממועד הפטירה.

העברת הפקדות לקרן המשלימה בשל חריגה מהתקרה או בשל נכה מלא

דמי גמולים ששולמו בשל עמיתים, העולים על תקרת ההפקדה החודשית לקרן פנסיה מקיפה או דמי גמולים ששולמו בשל נכים מלאים בקרן, יועברו לחשבון ע"ש העמיתים בקרן המשלימה.

תנאים למשיכת כספים מהקרן

עמית שאינו מקבל קצבת נכות מהקרן רשאי לבצע משיכה מלאה או חלקית של כספי התגמולים, בתנאי שנותקו יחסי עובד ומעביד או בתנאי שהעמית הגיע לגיל הזכאות המינימלי לקצבת זקנה (גיל 60).

סטטוס עמית בקרן

- עמית מבוטח – עמית שיש לו כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות או כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות.
- עמית לא מבוטח – עמית שאינו מבוטח.
- עמית פעיל – עמית שמשולמים בשלו דמי גמולים לקרן.
- עמית לא פעיל – עמית שאינו פעיל.

שתי הערות אגב:

1. התקנון **התקני** אינו אחיד, ובכך מאפשר לקרנות הפנסיה להתחרות ביניהן ועל ידי כך לבצע שיפורים נוספים ביחס לקיים בתקנון התקני. כמובן שכל שיפור או שינוי בתקנון יצריך אישור של הרשות.
2. מרבית היתרונות שהיו קיימים בתקנונים הישנים מוזגו לתוך התקנון התקני וע"י כך יצרו תקנון משופר וטוב יותר עבור העמיתים.